

1. Hvem forsikringen gjelder for

Foretak som er nevnt i forsikringsbeviset.

2. Hvor forsikringen gjelder

2.1 Bedriftsansvar

- Norden
- Annet geografisk område dersom dette fremgår av forsikringsavtalen

2.2 Produktansvar

- Norden
- Annet geografisk område dersom dette fremgår av forsikringsavtalen
- Utenfor avtalt geografisk område dersom skaden skyldes at produktet er videresolgt uten at sikrede visste eller burde vite dette

3. Hva forsikringen omfatter

3.1 Bedriftsansvar

Omfattes	Omfattes ikke
<p>Erstatningsansvar for skade på tredjemanns person eller ting når</p> <ul style="list-style-type: none"> • skaden er voldt under utøvelse av den virksomhet som er angitt i forsikringsbeviset og • sikrede er ansvarlig etter gjeldende rett og • skaden er konstatert i forsikringstiden. <p>Ut over dette omfattes</p> <ul style="list-style-type: none"> • erstatningsansvar i egenskap av huseier og byggherre<ul style="list-style-type: none"> ◦ som eier/bruker av fast eiendom som benyttes i virksomheten ◦ som eier/bruker av fast eiendom når det utføres rehabilitering/ombygging av eksisterende bygningskropp eller vedlikehold av ledninger i grunnen tilhørende bygningen • erstatningsansvar som eier, fører eller bruker av<ul style="list-style-type: none"> ◦ motorkjøretøy som ikke kan kjøres fortere enn 10 km/t og som ikke kan endres til større kjørefart ◦ båt med lengde inntil 15 fot og med motorkapasitet inntil 10 hk • erstatningsansvar for forurensning når forurensningen er plutselig og uforutsett. • når Norsk Standard er avtalt omfatter forsikringen erstatningsansvar for skade som sikredes underentreprenører påfører byggherrens eller tredjemanns person eller ting i forbindelse med utførelsen av kontraktarbeidet. Dersom underentreprenøren volder skade ved sprenging, graving, spunting, peling eller rivning er dette også omfattet av forsikringen. Underentreprenøren er ikke medforsikret og selskapet har full regressrett mot denne. • erstatningsansvar for virksomheter som i forbindelse med utføring av arbeid har andres nøkler i sin besittelse. Forsikringen dekker nødvendige omkostninger ved at låser i bygninger må endres eller byttes som følge av tap av nøklene.	<ul style="list-style-type: none"> • kontraktsansvar • tilkomst gjennom eget arbeid eller omgjøring av eget mangelfullt arbeid • erstatningsansvar for skade på ting sikrede<ul style="list-style-type: none"> ◦ bruker, låner, leier eller har i kommisjon/salg ◦ har tatt hånd om for transport/flytting med mindre der er en naturlig del av virksomheten ◦ har til forvaring, oppbevaring eller lagring med mindre det er en naturlig del av virksomheten • erstatningsansvar for straffbare handlinger • ansvar relatert til egne eller andres bøter, dagbøter, straffebøter, punitive damages, exemplary damages ol. • erstatningsansvar for skade på ting som tilhører sikredes familie • erstatningsansvar for personskade på personer i sikredes familie • erstatningsansvar for ærekrenkelser eller oppreisning etter skadeserstatningsloven av 13. juni 1969, § 3-5 og § 3-6. • erstatningsansvar som eier, fører eller bruker av motorkjøretøy med eget framdriftsmaskineri eller annet motordrevet fartøy på vann eller i luft ut over det som fremgår til venstre, med mindre det er en naturlig del av virksomheten. Dette gjelder også ved bruk av innleide innretninger. • erstatningsansvar for skade som relateres til asbest eller PCB. • erstatningsansvar for forurensning når årsaken til forurensningen ikke er plutselig og uforutsett • erstatningsansvar etter lov om forvaltning om naturens mangfold 19.06.2009 nr. 100 • erstatningsansvar etter lov om yrkesskadeforsikring av 16. juni 1989 nr. 65. • erstatningsansvar for skade på ting oppstått ved grunnarbeider med mindre det er en naturlig del av virksomheten. Grunnarbeider innenfor 5 meter fra bygning dekkes ikke. Ved dreneringsarbeid omfattes likevel graving innenfor 5 meter fra bygning. • erstatningsansvar for dambrudd. • erstatningsansvar som byggherre for nybygg, tilbygg eller påbygging

Fremtind

	<ul style="list-style-type: none"> • når Norsk Standard ikke er avtalt dekkes ikke kontraktmedhjelpers erstatningsansvar voldt under utøvelse av annen virksomhet enn angitt i forsikringsbeviset • ansvar for kontraktsarbeider ut over det som forsikringstaker selv vil være erstatningsansvarlig og kontraktsrettslig ansvarlig for • erstatningsansvar for tap av andres nøkler når nøklene er merket med eiers navn eller adresse • erstatningsansvar i forbindelse med arbeider på eller ombord i skip og båter i næring med mindre det er en naturlig del av virksomheten. • erstatningsansvar i forbindelse med arbeid, leveranser eller tjenesteyting for olje-/gassindustrien. • erstatningsansvar hvor skaden kan kreves behandlet under lov om Norsk Pasientskadeerstatning og skader der arbeidet skulle vært utført av helsepersonell • erstatningsansvar for bruk av sprøytemalings-/sandblåsningsutstyr i friluft med mindre det er en naturlig del av virksomheten.
--	--

3.2 Produktansvar

Omfattes	Omfattes ikke
<p>Erstatningsansvar for skade på tredjemanns person og ting når</p> <ul style="list-style-type: none"> • produktet er produsert eller satt i omsetning av sikrede i egenskap av den virksomhet som er angitt i forsikringsbeviset og • skaden er forårsaket av sikkerhetsmangler eller skadevoldende egenskaper ved solgte produkter og • sikrede er ansvarlig etter gjeldende rett og • skaden er konstatert i forsikringstiden	<ul style="list-style-type: none"> • kontraktsansvar • erstatningsansvar for straffbare handlinger • ansvar relatert til egne eller andres bøter, dagbøter, straffebøter, punitive damages, exemplary damages ol. • erstatningsansvar for skade på ting som tilhører sikredes familie • erstatningsansvar for personskade på personer i sikredes familie • erstatningsansvar for ærekrenkelser eller oppreisning etter skadeserstatningsloven av 13. juni 1969, § 3-5 og § 3-6, bøter ol. • erstatningsansvar for skade som relateres til asbest eller PCB • erstatningsansvar for forurensning når årsaken til forurensningen ikke er plutselig og uforutsett • erstatningsansvar etter lov om forvaltning om naturens mangfold 19.06.2009 nr. 100 • erstatningsansvar i forbindelse med arbeid, leveranser eller tjenesteyting for olje-/gassindustrien mindre annet fremgår av forsikringsavtalen • erstatningsansvar for produksjon/import av<ul style="list-style-type: none"> ◦ farmasøytiske eller landbrukskjemiske stoffer ◦ produkter som knytter seg til fly og flysikkerhet ◦ eksplosiver, fyrverkeri og ammunisjon • erstatningsansvar som følge av produksjon eller omsetning av tobakksprodukter og elektroniske sigaretter • erstatningsansvar hvor skaden kan kreves behandlet under lov om Norsk Pasientskadeerstatning og skader der arbeidet skulle vært utført av helsepersonell • erstatningsansvar etter produktansvarsloven 23.12.1988 kap 3 (legemiddelansvar) • erstatningsansvar for kostnader ved tilbakekallelse av produkter

3.3 Definisjoner

3.3.1 Skade

- Personskade anses inntruffet dersom død, skade eller sykdom er påført en person
- Tingskade anses inntruffet dersom løssøre - herunder dyr - eller fast eiendom skades eller går tapt på annen måte, eller når elektronisk lagret informasjon forvaskes eller går tapt på annen måte

Økonomisk tap som er påført tredjeperson som følge av en skade selskapet erstatter, regnes som en del av skaden.

Fremtind

3.3.2 Familie

Med familie menes sikredes foreldre, ektefelle/samboer, barn, barnebarn, fosterforeldre, stebarn, søsken og deres ektefelle.

3.3.3 Kontraktsansvar

Med kontraktsansvar menes

- Ansvar for skade på sikredes leveranse, arbeid, produkt eller entrepris når skaden volder før overlevering eller skyldes feil eller mangel som foreligger ved overlevering
- Ansvar for skade på sikredes leveranse, arbeid, produkt eller entrepris når skaden inntreffer eller oppdages etter overlevering
- Kostnader ved reklamasjon og tilbaketakelse, herunder omkostninger i forbindelse med tilbaketreking, oppsporing, reparasjon, omlevering, bortkjøring, deponering, destruksjon av produktet
- Skade som skyldes at sikredes ytelse i henhold til kontrakt eller avtale er forsinket eller uteblitt
- Ansvar som går ut over det som følger av alminnelig erstatningsrett, men som sikrede ved kontrakt, avtale eller garanti likevel har påtatt seg å bære
- Ansvar som sikrede endelig må bære fordi sikrede har gitt avkall på sin rett til regress
- Ansvar for skade på selve produktet eller deler av dette
- Ansvar for skade som følge av at kjemisk produkt ikke har virket etter sin hensikt eller hatt den tilsiktede effekt

3.3.4 Forurensning

Er årsaken til forurensning rust, korrosjon eller andre langsomt virkende prosesser som gradvis har forringet sikredes anlegg, utstyr eller grunn, anses ikke denne som plutselig og uforutsett. Se definisjon i forurensningsloven av 13. mars 1981 § 6.

3.3.5 Grunnarbeider

Med grunnarbeider menes

- graving
- sprengning
- pigging
- peling
- spunting
- rivning

3.3.6 Naturlig del av virksomheten

Med naturlig del av virksomheten menes arbeid som inngår i forsikringstakers hovedvirksomhet og omfattes av registrert næringskode etter standard næringsgruppering.

4. Erstatningsberegning

4.1 Forsikringssum og erstatningsutbetaling

Avtalt forsikringssum fremgår av forsikringsbeviset

For produktansvar er den avtalte forsikringssummen forsikringsselskapets samlede erstatningsplikt for alle skadetilfeller som anses konstatert i løpet av ett og samme forsikringsår.

- Ved skade som inntreffer i de nordiske land dekkes saksomkostninger i tillegg til forsikringssum.
- Ved skade som inntreffer utenfor de nordiske land er selskapets samlede erstatningsplikt ved hvert skadetilfelle, inklusive redningsomkostninger og saksomkostninger, begrenset til forsikringssummen.
- Redningsomkostninger for å hindre eller begrense produktansvar utenfor Norden, er dekket med inntil 500 000 kroner per skadetilfelle.

Alle skader som skyldes samme ansvarsutløsende forhold, handling eller unnlatelse regnes som ett skadetilfelle og henføres til det tidspunkt da første skade ble konstatert. Det samme gjelder når årsaken til skaden er en sammenhengende kjede av hendelser (serieskade). Ansvar for serieskader er begrenset til den forsikringssum som gjaldt da første skade ble konstatert i forsikringstiden. Der det fremgår forskjellige forsikringssummer er selskapets totale ansvar for alle serieskader begrenset til den høyeste forsikringssum som gjaldt ved første serieskade.

Dersom forsikringssum avtales i annen valuta enn norske kroner er det valutakursen på tidspunktet for skaden som gjelder for utbetaling.

Dersom sikrede uten selskapets samtykke unnlater å påanke en fellende dom, vil selskapet foreta en selvstendig vurdering av om det idømte erstatningskravet og om eventuelle omkostninger er dekningsmessige.

Selv om forsikringssummen overskrides dekkes omkostninger som på forhånd er godkjent av selskapet og renter av dekningsmessig idømt erstatningsbeløp.

Dersom sikrede blir idømt et erstatningsbeløp som er høyere enn forsikringssummen erstatter selskapet prosessutgifter forholdsmessig.

Fremtind

Ved skade som inntreffer utenfor Norden er den samlede utbetalingsplikt, inklusive redningsomkostninger, renter og saksomkostninger, begrenset til den avtalte forsikringssum.

Ut over avtalt forsikringssum dekkes ikke redningsomkostninger for virksomheter der to av følgende forutsetninger er oppfylt:

- Mer enn 250 ansatte
- En salgsinntekt på minst 100 millioner kroner ifølge siste års regnskap.
- Eiendeler ifølge siste balanse på minst 50 millioner kroner.

Norsk Standard

Dersom sikredes oppdrag er underlagt Norsk Standard NS 8405 eller andre Norske Standarder med tilsvarende innhold, er forsikringssummen 150G, med mindre høyere forsikringssum er avtalt.

4.2 Erstatningsregler

4.2.1 Sikredes plikter ved skadetilfelle

Blir det reist erstatningskrav mot sikrede, eller det kan ventes at krav vil bli reist, må selskapet underrettes uten ugrunnet opphold. Når erstatningskrav er reist mot sikrede eller direkte mot selskapet, plikter sikrede for egen regning

- å gi selskapet de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for sikrede, og som selskapet trenger for å vurdere sitt ansvar
- å utføre de undersøkelser og utredninger selskapet finner nødvendig
- å møte ved forhandlinger, rettergang og ellers når selskapet har behov for dette

Uten selskapets samtykke må sikrede ikke

- Innrømme erstatningsplikt eller forhandle om erstatningskrav
- Unnlate å påanke en fellende dom

4.2.2 Selskapets plikter ved skadetilfelle

Når et erstatningskrav som omfattes av forsikringen overstiger egenandelen, plikter selskapet å behandle saken.

Selskapet har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte. Framsettes krav om erstatning direkte mot selskapet, skal selskapet varsle sikrede uten ugrunnet opphold og holde sikrede underrettet om den videre behandling av kravet. Selskapets innrømmelse overfor skadelidte binder ikke sikrede.

Dersom erstatningskravet dels omfattes av forsikringen og dels faller utenfor, fordeles omkostningene etter partenes økonomiske interesse i saken. Er selskapet villig til å forlike saken eller stille forsikringssummen til disposisjon, erstattes ikke omkostninger som senere påløper utover det som er fastsatt.

5. Regress

Kan sikrede forlange at tredjemann erstatter tapet, trer selskapet inn i sikredes rett mot tredjemann.

Selskapet forbeholder seg rett til regress mot sikrede i de tilfeller hvor selskapet har utbetalt erstatning til skadelidte og sikrede har oversittet fristen for å gi melding om forsikringstilfellet til selskapet, jf. FAL § 4-10, tredje ledd og FAL § 8-5, første ledd.

6. Egenandel

I erstatningsoppgjøret fratrekkes egenandelen som framgår av forsikringsbeviset eller av vilkårene. Skal erstatningen avkortes/settes ned, gjøres dette før egenandelen trekkes fra.

6.1 Skade forårsaket av underentreprenør engasjert av hovedentreprenør (forsikringstaker)

Egenandelen er 100 000 kroner når kontrakt er inngått iht. NS8405 pkt.10.2 eller andre norske standarder med tilsvarende meningsinnhold.

6.2 Forhøyet egenandel for gjentatte skadehendelser

For skader ved

- reparasjon av motorvogner og båter
- installasjon og reparasjon av rør (VVS arbeid)
- arbeider på tak
- grunnarbeider
- sandblåsing og sprøytelakkering utendørs

gjelder følgende egenandel ved gjentatte ansvarsskader innenfor et tidsrom på 3 år regnet fra det tidspunkt siste skade ble konstatert

- ved skade nummer 2 økes avtalt egenandel med 25 000 kroner.
- ved skade nummer 3 eller flere, økes avtalt egenandel med 50 000 kroner.